

Van: Liga voor Mensenrechten <info@mensenrechten.be>

Aan: veerle.solia@amsab.be

Datum: 12/22/2008 02:59 PM

Onderwerp: Liganieuwsbrief december 2008

Nieuwsbrief 2008

Beste lezer,

We bieden je deze maand weer een goed gevulde nieuwsbrief aan!

Ook dit jaar reikte de Liga haar ⁹⁰ Prijs voor Mensenrechten ⁹⁰ uit. Dit jaar ging de prijs naar de filmmakers Jean-Pierre & Luc Dardenne voor hun films waarin sociale en economische rechten centraal staan.

Verder vind je in de nieuwsbrief:

- Dogru en Kervanci t. Frankrijk, twee recente arresten over de hoofddoek
 - Recht op recht in de gesloten centra
 - Raad van de Europese Unie bereikt akkoord over nieuw kaderbesluit
 - 60 jaar Universele Verklaring Rechten van de Mens. En wat met het stakingsrecht?
 - 'Geboeid lezen' zet gevangenisbibliotheken in de kijker
 - Krekelsparen ten voordele van de Liga
- en de maandelijks agenda.

We wensen iedereen prettige eindejaarsfeesten toe!

Veel leesplezier!

de Liga voor Mensenrechten

Recent op onze site

[Dogru en Kervanci t. Frankrijk, twee recente arresten over de hoofddoek]

Op 4 december 2008 besloot het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) unaniem dat de definitieve uitsluiting van twee franse moslimmeisjes van hun school omdat ze tijdens de sportles een hoofddoek droegen, geen schending was van het artikel 9 EVRM betreffende de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst.

De eisers, Belgien Dogru en Esma-Nur Kervanci, zijn twee franse burgers die werden geboren en leven in Flers (Noord Frankrijk). Beide jongedames dienden een klacht in omdat ze in 1999 definitief van school werden gestuurd nadat ze geweigerd hadden hun hoofddoek af te doen tijdens de sportlessen. Hierop ontstond een dialoog tussen hun ouders en het lerarenkorps. De school stelde voor dat de meisjes hun hoofddoek mochten dragen tijdens alle lessen m.u.v. de sportles. De ouders weigerden en stelde voor dat de meisjes een muts of kapje zouden dragen. Dit voorstel werd verworpen door het lerarenkorps. Wegens gebrek aan akkoord tussen de ouders en het lerarenkorps en de blijvende weigering de hoofddoek af te nemen, besloot de schoolraad de meisjes definitief van de school te sturen. Na hun uitsluiting volgden ze les via de post. Hun beroep voor de Franse gerechtelijke autoriteiten werd telkens verworpen.

De vrouwen wendden zich daarna tot het EHRM en beriepen zich op twee artikelen van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Meer bepaald op artikel 9 (Vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst) wegens een inbreuk op het recht hun godsdienst te belijden. Verder voerden de eisers aan dat ze achtergesteld werden in hun recht op onderwijs in de zin van artikel 2 van Protocol Nr. 1 bij het EVRM (Recht op onderwijs). Maar tevergeefs dus. Het Hof oordeelde dat hun sanctie "niet disproportioneel was".

Het Hof stelde vast dat het doel van de beperking van de godsdienstbelijdenis gebaseerd was op de principes van secularisme die gelden in de franse staatsscholen. Het Hof verwees verder ook naar zijn eerdere rechtspraak, Sahin t. Turkije en Dahlab t. Zwitserland. In beide zaken besliste het EHRM dat de lidstaten over een zeer ruime ⁽⁹⁹⁾margin of appreciation⁽⁹⁹⁾ beschikken. De ruime ⁽⁹⁹⁾margin of appreciation⁽⁹⁹⁾ die het Hof aan de staten laat, brengt mee dat staten in beginsel veel ruimte hebben om hoofddoeken en andere religieuze symbolen in het publieke domein te verbieden of toe te staan.

Het Hof beschouwde het hoofddoekenverbod in de sportles voor redenen van veiligheid niet als onredelijk. Ook aanvaarde het Hof dat de opgelegde sanctie het gevolg was van de weigering het schoolreglement na te leven en niet van de geloofsovertuiging van de eisers. Het Hof stelde dat de sanctie van definitieve uitsluiting niet disproportioneel was en bemerkte dat de eisers in de mogelijkheid waren hun scholing verder te zetten d.m.v. les via de post. Het Hof concludeerde dat er rekening werd gehouden met de geloofsovertuiging van de eisers en dat de beslissing steunt op de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen en de bescherming van de openbare orde. De sanctie was dus proportioneel en er is geen sprake van een schending van artikel 9 EVRM. Het Hof achtte dat er geen noodzaak was de schending van artikel 2 van Protocol Nr. 1 bij het EVRM te onderzoeken aangezien dit verzoek berustte op dezelfde omstandigheden als die van artikel 9 EVRM.

Deze zaken zijn de zoveelste confrontatie tussen het principe van de ⁽⁹⁹⁾laïcité⁽⁹⁹⁾ met de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst zoals vermeld in artikel 9 EVRM. Wel is het duidelijk dat het Hof het artikel 9 EVRM dermate interpreteert zodat het geen bescherming biedt voor religieuze rechten in verband met het dragen van religieuze klederdracht. Deze redenering berust op de interpretatie van het Hof van ⁽⁹⁹⁾noodzakelijk in een democratische samenleving⁽⁹⁹⁾.

De arresten kunnen worden geraadpleegd via onderstaande links.

[affaire Kervanci c. France](#)
[case of Dogru v. France](#)

[Recht op recht in de gesloten centra]

Een hoop NGO's die regelmatig bezoeken brengen in gesloten centra (waaronder oa Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Jesuit Refugee Service en CIRE) maakten een nieuw rapport over de toestand in gesloten centra voor vreemdelingen. Zoals de titel voorspelt, gaat het rapport specifiek over (het gebrek aan) rechtsbijstand in de gesloten centra. Ze baseerden zich hiervoor op gesprekken met vreemdelingen in de centra, advocaten, vertegenwoordigers van balies, personeel van de gesloten centra en de klachtencommissies.

Uit het weinige cijfermateriaal dat ter beschikking is, blijkt dat in 2007 van slechts 16% van de vastgehouden personen de detentie aan een rechter werd voorgelegd. Een bijzonder laag cijfer dus. Dit laat op zich al vermoeden dat er één en ander mank loopt. Hieronder vind je een heel beknopt overzicht van de belangrijkste pijnpunten. Wie interesse heeft in vreemdelingenrecht, raad ik van harte aan het hele rapport te lezen. Het is heel vlot geschreven en geïllustreerd met tal van voorbeelden. Je vindt het op <http://www.vluchtelingenwerk.be/bestanden/recht-op-recht.pdf>.

Nood aan automatische aanstelling van een advocaat en juridische eerstelijnspermanentie in de gesloten centra

In principe voorziet de Belgische wetgever gratis juridische eerstelijnsbijstand voor iedereen. In de gesloten centra wordt geen eerstelijnsbijstand georganiseerd. Ook de aanstelling van een advocaat gebeurt niet automatisch wanneer een vreemdeling het centrum binnenkomt.

De eerste informatie aan de vreemdeling moet beter

Vele vreemdelingen die het centrum binnenkomen, zijn niet op de hoogte van hun rechten. Ze weten bijvoorbeeld niet dat ze recht hebben op gratis rechtsbijstand. Er bestaat hierover een brochure, maar deze komt niet altijd bij de gedetineerden terecht, of wordt niet altijd begrepen. Het INAD-centrum geeft enkel uitleg over kosteloze rechtsbijstand aan wie erom vraagt. Centrum 127 en 127 bis doen nog beter: zij selecteren zelf en stellen geen advocaat voor aan vreemdelingen die gemakkelijk verwijderbaar zijn.

Communicatie tussen de sociale dienst van het gesloten centrum en de advocaat

De communicatie tussen de sociale diensten van de centra en advocaten moet beter. Zo bijvoorbeeld worden advocaten nooit door de sociale dienst op de hoogte gebracht van een nakende uitwijzing van hun cliënt.

Vorming van advocaten

Vele advocaten kennen weinig of geen vreemdelingenrecht. Dit ligt onder meer aan het vormingsaanbod, dat varieert naar gelang van de balie. Zeker in de balies van arrondissementen waarin zich een gesloten centrum bevindt, moet dit dringend veranderen.

Procedure voor het indienen van een verzoek tot invrijheidsstelling bij de raadkamer hervormen

Rechtelijke controle van de vasthouding zou automatisch moeten gebeuren. Deze moet zich niet beperken tot de wettigheid; ook de opportuniteit moet getoetst worden. Bovendien zou het beroep de uitwijzing moeten opschorten.

[Raad van de Europese Unie bereikt akkoord over nieuw kaderbesluit]

De Raad van de Europese Unie bereikte een akkoord over het kaderbesluit dat de Europese lidstaten moet helpen in de strijd tegen racisme en vreemdelingenhaat. Uit de verschillende lidstaten kwamen de ministers van justitie in Luxemburg samen. Met dit besluit wil men een krachtig signaal geven dat racisme en onverdraagzaamheid niet mag worden getolereerd.

Op 28 november kwam het kaderbesluit uiteindelijk tot stand. De focus van het besluit is vooral gericht op het verbieden van het openbaar aanzetten tot geweld en haat ten opzichte van personen van een andere ras, kleur, godsdienst of etnische afkomst. Het voorstel voor dit besluit dateert al van 2001. Rapporten hadden uitgewezen dat geen enkel Europees land gespaard bleef van racisme en onverdraagzaamheid. Naast de talloze racistische incidenten kwam er met het internet ook een medium waarlangs heel gemakkelijk haatdragende boodschappen de wereld worden ingestuurd en miljoenen mensen bereikt. Een efficiënte en duidelijke wetgeving omtrent racisme en onverdraagzaamheid drong zich meer en meer op.

De Commissie diende in 2001 een voorstel in voor een kaderbesluit. Dit voorstel bevatte een tweeledig doel. Enerzijds is het de bedoeling dat alle lidstaten racisme en vreemdelingenhaat strafbaar stellen met gepaste en efficiënte straffen. Anderzijds heeft men als doel de justitiële samenwerking tussen de lidstaten onderling sterk te verbeteren door mogelijke belemmeringen weg te nemen. Hierdoor ontstaat er niet enkel een betere samenwerking tussen de lidstaten maar is de stimulans ook groter om de inbreuken op de wetgeving aan te pakken. De definities van bijvoorbeeld haat, godsdienst en afstamming die terug te vinden zijn in het Kaderbesluit kaderen in die context. Gemeenschappelijke definities zorgen voor een vlottere samenwerking in strafzaken tussen de lidstaten onderling.

Met het kaderbesluit is er nu een basis gecreëerd waar de verschillende lidstaten zich op kunnen baseren om hun wetgeving meer slagkracht te geven. Het wordt een moeilijke taak om een doeltreffende wetgeving te ontwikkelen en te hanteren zonder andere mensenrechten in het gedrang te brengen, zoals bijvoorbeeld het recht op vrije meningsuiting en de vrijheid van vergadering.

Het kaderbesluit kan worden geraadpleegd door [hier](#) te klikken.

[60 jaar Universele Verklaring Rechten van de Mens. En wat met het stakingsrecht?]

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) viert op 10 december haar 60ste verjaardag. Dé geknipte gelegenheid om even stil te staan bij de meerwaarde ervan voor de rechten van de werknemers. De UVRM garandeert o.m. dat iedereen recht heeft op waardig werk, waardige loon- en arbeidsomstandigheden, gelijk loon voor gelijk werk en ze geeft de werknemers het recht om vakbonden op te richten, om lid te worden van een vakbond en zich te laten verdedigen door een vakbond. De UVRM bevestigt ook het recht op een billijk proces... een recht dat het Belgische gerecht aan zijn laars lapt als het ingaat op eenzijdige verzoekschriften van werkgevers bij stakingen.

Als Belgische werknemers anno 2008 betere arbeids- en loonvoorwaarden hebben dan 100 jaar geleden, dan is dat de verdienste van de onophoudelijke strijd die vakbonden en werknemers gevoerd hebben sinds de 19e eeuw.

Eén van de middelen om hun eisen te verwezenlijken was en is nog steeds de staking en bij uitbreiding collectieve acties. Nochtans is het recht op staken, noch het recht op collectieve actie expliciet opgenomen in de UVRM.

Dat is jammer want het stakingsrecht is niet alleen onlosmakelijk verbonden met betere arbeids- en loonvoorwaarden, maar het wordt niet in elk land even goed gegarandeerd. Ook in België gaat het daarmee de slechte kant op.

Het stakingsrecht werd in België niet opgenomen in een wet maar werd in 1981 officieel erkend door de rechtspraak van het Hof van Cassatie.

Het recht op collectieve actie werd ook bevestigd door de invoering in ons land van het Europees Sociaal Handvest in 1990 en het maakt deel uit van andere internationale instrumenten die België ondertekende: het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten van de Verenigde Naties en de conventies 87 en 98 van de internationale arbeidsorganisatie IAO. .

Maar het jongste decennium ondergaat dat stakingsrecht een bijzondere slechte evolutie.

Vanaf het ogenblik dat een stakingsaanzegging wordt ingediend, wenden advocaten van het bedrijf in kwestie zich tot de rechter, met de vraag om alle activiteiten die gepaard gaan met de staking te laten verbieden. Zelfs nog voor er in de realiteit sprake is van enig stakingspiket heeft de rechter vaak al een oordeel geveld. Dat gaat vrij gemakkelijk, want de procedure wordt ingeleid bij eenzijdig verzoekschrift, waarbij slechts één partij, de klager, wordt gehoord. De werknemers kunnen zich dus niet eens verdedigen. De rechter hoeft dus maar over te schrijven wat de klager heeft voorgekauwd.

Na de uitspraak van de rechter stuurt het bedrijf dan een deurwaarder naar de stakers met de beschikking die het verbod op stakingspiket inhoudt en onder bedreiging van hoge dwangsommen.

Een gewone deurwaarder krijgt de macht het vonnis te interpreteren en mag een beroep doen op de politie om het te doen uitvoeren. Terwijl de burger, die aan de dwangsommen wil ontsnappen, op eigen kosten een dure tegenprocedure moet opstarten: derdenverzet, eventueel een beroep doen op de rechter voor inbeslagnemingen

Stakingen worden zo gebroken, vaak zelfs voor ze echt bezig waren. Het stakingsrecht wordt volledig uitgehold.

Het is ongelooflijk hoe de rechterlijke macht zich voor de kar van de werkgevers laat spannen! .

De sociale partners dachten in 2002 het probleem op te lossen via het zgn. Herenakkoord, het Gentlemen's agreement, met wederzijdse afspraken. Maar sedert het Generatiepact in 2005 en vooral de laatste maanden is de situatie gevoelig verslechterd. Beaulieu, Eandis, Carrefour, Ikea, Cyttec, Elia, UCB, Bosal zijn er de trieste voorbeelden van. De beelden liggen nog vers in het geheugen: werknemers gehinderd bij het uitdelen van pamfletten, worden omver geduwd, over de grond gesleurd, geslagen, afgevoerd door de politie.

In alle recente conflicten probeerden de werknemers alleen maar hun rechten, bevestigd door de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens te doen naleven, in het belang van iedereen. .

Zijn de Belgische burgerlijke rechters dan helemaal ongevoelig voor het internationaal recht en voor de rechtspraak van de controleorganen van de internationale rechtsmiddelen die ons land ondertekende en die België veroordelen voor het niet respecteren van het recht op collectieve actie, een recht dat erkend is als een mensenrecht? Kennen deze rechters de geschiedenis en de mondiale, Europese en Belgische sociale actualiteit dan niet? .

De gevolgen van een dergelijke uitholling van het stakingsrecht zijn niet te onderschatten: ofwel zal dit leiden naar een afbraak van de sociale rechten van de werknemers ofwel naar een onvermijdelijke polarisatie bij sociale conflicten, wat kan uitmonden in een heftiger en grimmiger verzet. .

Aan de regering, aan alle democratische krachten in ons land, aan de leden van de rechterlijke macht vragen we: laat u niet als instrument gebruiken door dure advocatenkantoren. Laat de sociale partners zelf hun collectieve conflicten - die alles te maken hebben met sociale relaties - oplossen, eventueel met tussenkomst van een sociaal bemiddelaar. Stop in elk geval met procedures bij eenzijdig verzoekschrift te misbruiken en plaats die verzoekschriften opnieuw in de context waarvoor ze bedoeld waren.

Ondertekend door:

ABVV, R De Leeuw voorzitter

ACV, L Cortebeeck voorzitter

Liga voor de Rechten voor de Mens, Jos Van der Velpen voorzitter

Ligue Des Droits de l'Homme DH, Benoît Van Der Meerschen voorzitter.

['Geboeid lezen' zet gevangenisbibliotheken in de kijker]

Onlangs werd via stations en andere openbare plaatsen het boekje 'Iedereen leest' van de Stichting Lezen verspreid. Hierin komen diverse lezers aan bod. Een opvallende lezer is Marcel, een gedetineerde uit de gevangenis van Brugge die vertelt over zijn favoriete boek Het Proces van Franz Kafka.

De keuze om dit jaar ook een gedetineerde in het boekje op te nemen past in de actie 'Geboeid Lezen' waarbij een aantal organisaties aandacht vragen voor de gevangenisbibliotheken. Er is hierrond al heel wat gebeurd maar er valt nog veel te doen!

Eind dit jaar krijgen gedetineerden een pakketje van de Bond Zonder Naam. Dit jaar zal daar ook het boekje Iedereen Leest insteken, samen met een antwoordkaart in verschillende talen. Op deze kaart kunnen gedetineerden hun favoriete boeken aanduiden en vertellen waarom ze van deze boeken houden. Het is de bedoeling dat de tien meest vermelde boeken via een affichecampagne bekend gemaakt worden in de openbare bibliotheken. Bovendien zullen alle gevangenisbibliotheken deze favoriete boeken cadeau krijgen. In het voorjaar krijgen alle bibliotheken de affiche met de favoriete boeken en de vraag om daarrond een boekenstandje te maken. Op die manier zal de bibliotheekbezoeker kunnen zien dat iedereen leest, ook wie in een gevangenis verblijft.

'Geboeid Lezen' is een campagne in samenwerking met Bond zonder Naam, Stichting Lezen, De Rode Antraciet, Stichting Morele bijstand aan de gevangene, Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, De Letterbak (gevangenisbibliotheek Brugge).

Varia

[PRIJS VOOR MENSENRECHTEN 2008]

PRIJS VOOR MENSENRECHTEN 2008

De Liga voor Mensenrechten reikt jaarlijks een Prijs voor Mensenrechten uit aan een persoon of organisatie die zich verdienstelijk heeft gemaakt in de verdediging van de mensenrechten. Dit jaar gaat de prijs naar de filmmakers **Jean-Pierre & Luc Dardenne** voor hun films waarin sociale en economische rechten centraal staan.

De uitreiking ging door op zondag 7 december 2008 in de Munt in Brussel.

copyright: Magda Fahsi

Lees het [persbericht](#).

Lees [hier](#) de redenen waarom de broers Dardenne de Prijs voor Mensenrechten verdienen.

[Krekelsparen ten voordele van de Liga]

De Liga voor Mensenrechten staat elke dag van het jaar klaar om de mensenrechten te verdedigen! Deze belangrijke taak kunnen we enkel waarmaken door de steun van onze leden en sympathisanten. Wil je de Liga voor Mensenrechten steunen, **zonder dat het je iets kost**? Hier is je kans! Doe aan Krekelsparen voor de Liga! Wanneer je een krekelspaarrekening opent bij de Fortis Bank, geeft deze jaarlijks een commissie aan Netwerk Vlaanderen. Als spaarder kan je ervoor kiezen om een deel van deze commissie aan de Liga voor Mensenrechten toe te kennen. Je spaart dan voor de Liga, zonder dat het jou ook maar iets kost.

Meer informatie vind je in het bijgevoegde document. Met het invulformulier kan je naar je Fortis-bankkantoor gaan om een krekelspaarrekening te openen.

[Krekelsparen voor de Liga](#) (Word doc. 11 Kb)

[Invulformulier](#) (Word doc. 27 Kb)

Agenda

In deze agenda worden zowel activiteiten en aankondigingen van de Liga voor Mensenrechten als van bevriende organisaties opgenomen.

Wil je activiteiten laten opnemen in onze agenda? [Laat het ons weten!](#)

2009-01-17: [Computers, Privacy & Data Protection conference CPDP 2009: Data Protection in A Profiled World?]

Computers, Privacy & Data Protection conference

CPDP 2009: Data Protection in A Profiled World?

16&17 January 2009, de Buren, Brussels

Data protection and privacy increasingly face new challenges posed by technologies and policies as well as society and individual expectations. Identifying and addressing such issues is the main goal of the annual Computers, Privacy & Data Protection (CPDP) conference.

The CPDP Conference aims at bridging policymakers, academics, practitioners and activists to create the most appropriate forum of discussion on key challenges.

It combines informative panels with the latest agenda news from data protection stakeholders and panels with current topics of interests.

The main topic of interest on this year's CPDP Conference Data Protection in A Profiled World is 'profiling and automatic computing'. Other topics are: e-voting and data breaches, e-privacy regulations and surveillance, privacy by design and social networks as well as developments in the JHA area. More than 60 speakers coming from national and international organisations and institutions will intervene on these topics or present annual sessions on the agendas of European and national institutions, US and Canada governments and law firms.

The CPDP has been conceptualised as follows:

- 12 Panel sessions on Friday and Saturday (6 recurrent panels and 6 thematic panels)
- 1 Parallel reading panel for a pre-registered audience
- 1 Pecha Kucha Night: Free Friday evening event

For full details and programme, please visit our website: www.cdpconferences.org

You can register for the conference here: www.cdpconferences.org/registration.html

Download flyer [hier](#).

Liga voor Mensenrechten

Gebroeders De Smetstraat 75

9000 Gent

Adres wijzigen / Uitschrijven
Hosting door YourMailingListProvider